

Weekend excursie naar Zeeland van 14 t/m 17 oktober 2011

Op donderdag 13 oktober slaat het weer om. Een periode van regen en wind wordt afgesloten en de weerkundigen voorspellen een aantal dagen droog en zonnig weer.

Een betere start voor de jaarlijkse weekend excursie hadden we ons niet kunnen wensen.

Vrijdagmorgen 14 oktober

Lin alle vroegte vertrekken een aantal teams op eigen gelegenheid richting Zeeland naar ons pension bij Plompetoren (nabij Burgh Haamstede op Schouwen Duiveland). De totale groep bestaat uit 16 personen.

Mijn groep bestaande uit Peter, Jan, Theo en mijzelf, vertrok om 8.00 uur richting Rhenen. Hier bezoeken we de Blauwe Kamer. We zien een Steenuil, Klapekster en een groep van 13 Ooievaars.

Gewaarschuwd door internet wisten we dat in het Oude land van Strijen een behoorlijke groep Dwergganzen aanwezig was. Het bleek een prachtig authentiek weidegebied dat nog niet op de schop is gegaan. De weilanden zijn erg reliëfrijk, hierdoor was het soms lastig om vogels te zoeken, ze verdwenen regelmatig uit beeld. We moesten onze weg banen over half verharde wegen, de auto waggelde als een gans door het terrein. Het gebied is grotendeels in beheer bij SBB en wordt begraasd door allerlei soorten runderen. Overal zaten groepen ganzen; Canadese, Brandganzen, Nijlganzen, veel Grauwe en Kolganzen en uiteindelijk vonden we ook onze Dwergganzen precies op de plek die internet had aangegeven. Na de kenmerken goed in ons te hebben opgenomen vonden we er steeds meer; er zaten verspreid minstens 30 Dwergjes. Vooral het ronde kopje met de gele oogring bleek een goed kenmerk. De poten weken niet af van die van de Kolganzen; namelijk oranje-rood. Een aantal exemplaren had de kol doorlopen tot op de kruin. We begonnen de excursie goed, want op de eerste excursiedag hadden we zo onze eerste punt appeltaart verdient (bijna voor iedereen een nieuwe soort).

Tijdens deze eerste dag was weer eens fraai het verschil in voorkeurshabitat te zien van Kleine en Grote zilverreiger. De Grote zagen we op en bij zoete wateren, dus vooral onderweg naar Zeeland toe; in polders en langs de rivieren. De Kleine vertoonde zich buitendijks op de Oosterschelde of binnendijks in brakke wateren die in verbinding staan met de zee. Op de Hellegatsplaten bij het Hellegatsplein kun je beide soorten bij elkaar zien, blijkbaar is dit een gebied waar beide soorten aan hun trekken komen. Ooit was dit een zout milieu, maar door afsluiting van de Grevelingen is het verzoet, inmiddels groeien hier op de oude slikplaten behoorlijke wilgenbossen.

Om 17.30 uur arriveren we bij ons pension. We worden hartelijk begroet door de pensionhoudster en de andere excursiegangers. Nadat de tweepersoonskamers onderling zijn verdeeld en iedereen zich een beetje heeft opgeknapt gaan we naar Burgh Haamstede eten bij een Chinees.

Zaterdag 15 oktober

Iedereen moest vroeg uit de veren. Reveille om 7.00 uur. Niet iedereen was daar even blij mee. Dick moesten we uit zijn bed trekken. Daarna ontbijten, brood smeren voor de hele dag en om 8.00 uur vertrekken we naar onze eerste locatie De Brouwersdam.

Daar aangekomen begint het gelijk goed. Iemand roept: kijk daar een Kleine Jager. Met piepende remmen stoppen de auto's. Deuren worden opengegooid en iedereen stormt naar buiten. Voor de kust is een spectaculair schouwspel gaande. Twee Kleine jagers vertonen hier hun vliegkunsten. We

zagen uitsluitend juveniele vogels, naar schatting verbleven er 4-5 vogels, zowel donkere exemplaren als warm bruine vogels. De jagers achtervolgden vooral Stormmeeuwen en Grote Sterns tot deze hun voedsel uitbraakten. En ze hadden regelmatig succes, nadat de visjes werden uitgebraakt pikten de jagers deze van het wateroppervlak op. De meeuwen en sterns kwamen overigens niet veel te kort, ze foerageerden voor de spuisluizen die iedere ochtend om circa 9.00 uur open gingen en waarschijnlijk veel vis aantrokken. Er was een cordon van viseters naar voedsel op zoek: Aalscholvers, Grijsze zeehonden (7 stuks), Grote Sterns (12 stuks) en diverse meeuwensoorten. Iets uit de kust foerageren Roodhalsfuut, Geoorde Fuut, Roodkeelduiker, Kuifduiker en een groot aantal Middelste Zaagbekken. Op de basaltblokken zien we een Parse Strandloper en veel Steenlopers.

We rijden een eindje door langs de Brouwersdam en ineens zien we een Smelleken. Dus iedereen weer uit de auto's. Terwijl we nog napraten over de Smelleken vliegt een Velduil langs de kust, achtervolgt door een meeuw.

Onze tweede locatie deze dag zijn de Westenschouwse inlagen langs de kust.

Het was een zonnige dag en de wind was steeds zwak uit oostelijke richtingen, blijkbaar aan de kust gunstig voor genoeg vogeltrek. We zagen een constante stroom roofvogels, kraaiachtigen en zangertjes zuidwaarts vliegen. Veel zangvogels, o.a. Vink, Keep en Sijs kwamen op ooghoogte langs gevlogen. Heel anders als in Twente waar je altijd omhoog staat te turen. Fraai waren de Baardmannetjes (20 stuks) die luid pingend en in compact groepsverband door de lucht zwoegden. Heel verrassend waren de verschillende Ruigpootbuizerden, deze soort is erg schaars geworden in ons land. De eerste volwassen mannetjes waren nog lastig te determineren door het ontbreken van hun zwarte buikvlek. Maar de juveniele vogels waren zeer duidelijk met alle kenmerken te zien (zwarte buik, polsvlekken, witte staart met zwarte eindband). Een vrouw Blauwe Kiekendief vliegt zuidwaarts evenals een Slechtvalk en 7 Grote Zilverreigers. In het duinmeer zien we een Waterral en een Witgatje.

Neeltje Jans bracht ons weinig verrassingen. Een vrouw Blauwe Kiekendief en een Dodaars. In de ruigten duizenden Spreeuwen en een enkele Kramsvogel. Bij een klein poeltje in het ruige gedeelte stonden we minutenlang gefascineerd te kijken naar honderden badende Spreeuwen, Vinken en Kepen.

Bij de Plompe Toren (Koudekerkse inlaag) zat een groep van ongeveer 430 Rotganzen. Er zaten redelijke aantallen jonge vogels tussen, deze zijn herkenbaar aan de 3-4 witte strepen op de vleugeldekveren. Op het totale aantal was 21% onvolwassen. Dit betekent dat de Rotganzen afgelopen zomer een redelijk broedseizoen moeten hebben gehad. Blijkbaar waren er genoeg lemmingen in het noorden waardoor de jonge ganzen door de predatoren met rust zijn gelaten. In een hoge struik ontdekten we een Klapekster. Alle fotograferen vlogen er naar toe. De vogel was zeer fotogeniek en liet zich dus rustig van alle kanten fotograferen. Even later ontdekten we in hetzelfde struikgewas een lichte vogel. Nadat de telescopen waren scherpgesteld bleek het de paardestaart van Marjolein te zijn.

In het plasje zitten nog 4 Kluten, Groenpootruiter, Tureluur, 4 Watersnippen en 20 Zwarte Ruiters.

Na een zware dag als iedereen uitgeput in het pension op bed ligt gaat mijn groep nog even bij Schelphoek kijken. De vorige keer dat we hier waren was hier een slaapplek van Kleine Zilverreigers. Deze morgen, op weg naar de Brouwersdam, hadden we er nog 11 in de bomen zien zitten. Nu zien we slechts 1 overvliegend exemplaar. Blijkbaar zijn we te vroeg of hebben ze toch een andere slaapplek uitgekozen. Op het meer zwemmen wel 13 Brilduikers, 50 Dodaars en er vliegt een IJsvogel langs.

's Avonds hebben we heerlijk gegeten bij restaurant De Schelphoek. Dit restaurant is aan te bevelen. Geen kapsones, vriendelijke bediening en soepel bij het individueel afrekenen.

De volgende morgen 16 oktober weer vroeg uit de veren.

Na het gebruikelijke uitstekende ontbijt eerst weer naar de Brouwersdam.

Hier weinig nieuws, de Kleine Jagers en zehonden zijn er nog. We zien wel 3 Oeverpiepers.

We besluiten plan Tureluur te bezoeken, te beginnen bij Zierikzee.

Iets voorbij Zierikzee bij de Ouwerkerkse kreken houden we een koffie en plaspauze. Er vliegt een vrouw Blauwe Kiekendief over en op de kreek zitten Pijlstaarten.

Iets verder stoppen we bij een tweetal enorme caissons die hier zijn afgezonken na de watersnoodramp. Op het binnenwater tegenover de caissons zitten 3 kuifduikers en een dodaars. Bij de Hoek van Ouwerkerk vieren we weer een succes. Terwijl we de scopen hebben gericht op Wintertalingen, Zwarte Ruiters, 8 Lepelaars, Klapekster, Tapuit, Tureluur en Zilverplevier vliegt er een Rode Wouw over. Iedereen is in opperste extase. Het is een geweldig gezicht. Voor mij is het een nieuwe soort in Nederland. De vogel vliegt richting de Oosterschelde, draait en komt weer terug. Al vliegend laat hij zijn mooi gevorkte staart zien. Door de zon zijn de rode kleuren goed te zien. Nadat de vogel een laatste draai heeft gemaakt verdwijnt hij weer boven land. De show is voorbij.

Aan de voet van de Zeelandbrug, in de Zuidhoeksinlagen spotten we 6 Bonte Strandlopers.

Bij de Weversinlaag besluiten we om de groep in tweeën te splitsen. Een groep gaat verder in plan Tureluur, terwijl mijn groep voor de tweede keer naar de Westenschouwse inlagen gaat. Onderweg spotten we twee Casarca's, tenminste dat denken we in eerste instantie. De ene vogel is een zuivere Casarca maar de andere heeft een grijze hals. Na wat speurwerk op internet blijkt het een woord van de Grijskop of Kaapse Casarca te zijn.

Bij de Westenschouwse inlagen is weinig te zien. De Waterral zit er nog steeds.

's Avonds hebben we gereserveerd bij De Heerenkeet. Het is een restaurant van naam maar het viel ons erg tegen. De bediening was slordig en niet vriendelijk. Bij het afrekenen blijkt dat het niet mogelijk is om individueel te betalen. Bij de andere restaurants was dat geen probleem, maar hier wel. Dus iedereen heeft 1/16 deel betaald. Later blijkt dat we ook nog te veel hebben betaald. Dit restaurant staat nu op de zwarte lijst.

Na deze bonte avond gaat iedereen toch tevreden naar z'n bed.

Maandag 17 oktober

De tijd voor opruimen, inpakken en vertrekken is weer gekomen. Na een uitbundig afscheid van onze gastvrouw gaat iedere groep op eigen gelegenheid weer richting Twente.

Willen reist via de Biesbosch. Met 3 auto's reden ze de Biesbosch binnen vanuit de richting Werkendam. Eerst gingen ze eropuit om de Cetti's zanger te vinden, want Tim wist via internet dat deze tegenover de 1^e parkeerplaats was gehoord. Al speurend in de lage bosschages verraste Harry ons meerdere malen door de zang te laten horen via zijn iPod of iPad of hoe zo'n modern speeltje ook mag heten. We vroegen hem op te houden en na enige tijd liep Harry als enige de andere kant op, zoekend naar een uitkijkpunt. Ons geduld werd ruimschoots beloond want de Cetti's zanger liet zich plotseling in alle glorie horen, helaas niet zien. Het was alsof de slimmerik gewacht had totdat Harry ruim buiten gehoorsafstand was gelopen, een andere verklaring is er niet. Harry hoorde later eerst met ongeloof, daarna lachend als de bekende boer met kiespijn ons verhaal aan, reken maar dat hij er van baalde.

Wij gaan via de Brouwersdam, de Jagers waren nog steeds aanwezig, richting de Maasvlakte.

Hier aangekomen maken we eerst een wandeling langs de Nieuwe Stuifdijk. Terwijl op enige afstand de betonblokken in een constante stroom in zee worden gegooid waaien wij lekker uit langs de dijk. En niet zonder succes. Achtereenvolgens spotten we Slechtvalk, Smelleken, Torenavalk, Buizerd, Kleine Mantelmeeuw, Grote Mantelmeeuw, Stormmeeuw, Visdief en een juveniele Jan van Gent (vlak langs de dijk). Op de dijk zitten Barmsijzen, Duinpieper, Witte Kwikstaart, Tjiftjaf en Tapuit (minstens 6 st). Even later horen we dat er op de Vuurtorenlakte, hier vlakbij, een Pallas' Boszanger is gespot. De vogel zit er al een aantal dagen, dus kansrijk voor ons. Na ongeveer 1,5 uur zoeken zien we eerst een glimp, van het kleine vogeltje. Even later is het beestje vol in de verre kijker te zien. Iedereen in de gloria. Het is voor ons allemaal een nieuwe soort.

Na deze super afsluiting rijden we naar huis. Het was een geweldig weekend.

Ik eindig met de lijfspreuk van Theo: "Hebt ieleu oeleu all olied, of olied ieleu oeleu nig."

Mijn top vijf is: Rode Wouw
 Velduil
 Kleine Jager
 Jan van Gent
 Pallas' Boszanger

Hans van Leeuwen, met bijdragen van Peter, Theo en Willem

Excursie Zeeland van 14 t/m 17 oktober 2011

	14 okt - Blauwe Kamer	14 okt - Strijen	14 okt - Hellegatsplaten	14 okt - Prunje zuid-oost	15 okt - Brouwersdam	15 okt - Westenschouwse inlaag	15 okt - Neeltje Jans	15 okt - Koudekerkse inlaag	15 okt - Schelphoek	16 okt - Brouwersdam	16 okt - Ouwerkerse kreken	16 okt - Ouwerkerse inlagen	16 okt - Zuidhoek inlagen	16 okt - Westenschouwse inlagen	16 okt - Prunje zuid-west	17 okt - Brouwersdam	17 okt - Maasvlakte
Aalscholver	X	X	X		X					X							X
Baardman						20						X					
Barmsijs																	X
Bergeend			X		X										X		
Blauwe Kiekendief						X	X				X						
Blauwe Reiger	X	X	X											X			
Bontbekplevier															11		
Bonte Strandloper													6				
Bonte Kraai					2												
Brandgans		X						X	X								
Brilduiker									13			X					
Buizerd	X	X	X			15								X			X
Casarca														X			
Dodaars	X		X	X			X		50			X	X				
Duinpieper																	X
Dwerggans		30															
Ekster	X		X		X												X
Fazant	X	X						X						X			

Fuut	X		X		X		X		X	X								
Gaai	X		X															
Geoorde Fuut					X													
Goudplevier		X		X														
Gr Canadese Gans		X																
Graspieper	X	X			X	X						X						
Grauwe Gans	X	X	X		X													
Groene Specht	X																	
Groenling							X											
Groenpootruiter								X										
Grote Bonte Specht	X																	
Grote Gele Kwik					X													
Grote Mantelmeeuw			X		X		X			X							X	X
Grote Stern					12					X							4	
Grote Zilverreiger	4	X	7			7												
Grutto												X				X		
Heggenus						X												
Holenduif			X			X												
Houtduif	X		X		X									X				
Huismus	X																	
Ijsvogel									X									
Jan van Gent																		X
Kauw	X		X		X					X								
Keep	X					X	X											
Kievit	X	X															X	
Klapekster	X							X				X						
Kleine Jager					2					3							2	
Kleine Mantelmeeuw		X			X							X					X	X
Kleine Zilverreiger									11		2							
Kluut								X					4					
Kneu	X																	
Knobbelzwaan	X	X						X										
Kokmeeuw	X		X		X					X			X					
Kolgans	X	X																
Koolmees	X		X			X												
Koperwiek	X				X													
Krakeend			X										X					
Kramsvogel							X											
Kuifduiker					X								3					
Kuifeend	X		X						X				X					
Lepelaar													8					
Matkop	X																	
Meerkoet	X	X	X					X								X		
Merel	X					X												
Middelste Zaagbek					X				X	X								
Nijlgans	X	X												X				
Oeverloper													X					
Oeverpieper					X					3								X
Ooievaar	13																	
Paarse Strandloper					1													
Pallas Boszanger																		X
Pijlstaart												X				2		
Pimpelmees	X					X												
Putter	X																	
Rietgors														X				
Ringmus	X																	
Rode Wouw													X					

